

Baggerboot Orwell verbetert leven van miljoenen Congolezen

“Ik heb veel meer voldoening van onze projecten in Afrika, dan die in het rijke Midden-Oosten, omdat de impact voor de lokale bevolking zo groot is,” vertelt Alain Bernard, CEO van DEME, een van de grootste baggerbedrijven ter wereld. Met Congo heeft Alain Bernard altijd een speciale band gehad omdat hij er geboren is. Samen met Ondernemers voor Ondernemers bouwt DEME aan een duurzaam baggerproject voor de Congostroom, een project dat het leven van miljoenen Congolezen zal verbeteren.

“Sinds 1989 hebben we regelmatig de Congostroom moeten uitbaggeren. Dat waren telkens urgentieprojecten omdat de stroom verzandde, waardoor schepen de havensteden Boma en Matadi niet meer konden bereiken. Voor de Congolese economie is dat rampzalig. Graan, rijst, olie, werkelijk alles komt via schepen naar deze

havensteden,” vertelt Alain Bernard. “Het verschil tussen 20 voet, de natuurlijke diepgang van de Congostroom, en 26 voet is een meerwaarde van 70 miljoen USD per jaar voor de Congolese economie. Het gaat om goedkopere rijst en andere basisproducten. Dat geld komt iedereen ten goede,” vult Lieven Durt, Area Directeur bij DEME, aan.

CONGOLESE COLLEGA'S

Intussen heeft DEME een veel duurzamer baggerproject kunnen opzetten samen met de lokale baggermaatschappij 'La Congolaise des Voies Maritimes (CVM)', waarvan de boten tot op de draad versleten zijn. De perfect uitgeruste baggerboot Orwell van DEME wordt over tien jaar eigendom van de Congolese partner. Om het geheel duurzaam te financieren is een tolheffing voor de schepen in het leven geroepen. Het Antwerpse Havenbedrijf is de derde partner voor dit werk. Het levert de nodige (historische) expertise en hydrologen om de planning van deze complexe baggerwerken te begeleiden en te optimaliseren. Het verzorgt ook de opleiding van de Congolese collega's die de diepgang van de rivier opmeten en voor de gebruikers in kaart brengen.

Lieven Durt: “Om er zeker van te zijn dat ze het project zelfstandig kunnen verderzetten gaan we een volledig nieuwe ploeg van 40

“De bottomline is uiteraard de business, maar op het einde van de dag telt ook het goede gevoel dat je daaruit puurt.”

ALAIN BERNARD

Congolezen opleiden. De hogere officieren krijgen in de Zeevaartschool in Antwerpen een vierjarige opleiding. In onze eigen baggersimulator leren ze hoe er op de Congostroom gebaggerd moet worden. Het hele opleidings-traject duurt negen jaar. “De crew zal gedurende

die tijd ook leren hoe je de Orwell perfect kan onderhouden, zodat het schip nadien in goede staat blijft. Lieven Durt: “Het project met de Orwell is in goede handen. Het wordt gemanaged door Nestor Musambi, een Belgische collega van Congolese afkomst waarmee ik al meer dan een kwarteeuw samenwerk en die voordien bij de CVM gewerkt heeft.” “Dankzij Ondernemers voor Ondernemers hebben we in de ngo VIA Don Bosco een partner gevonden voor de selectie van onze studenten,” zegt Lieven Durt. “Voor de lagere profielen betrekken we ook graag straatkinderen bij onze opleidingen. Dat zijn vaak ondeugende jongens, die door Don Bosco

“Om er zeker van te zijn dat ze het project zelfstandig kunnen verderzetten gaan we een volledig nieuwe ploeg van 40 Congolezen opleiden.”

LIEVEN DURT

sociaal begeleid en gecoacht moeten worden. Ondernemers voor Ondernemers denkt ook mee in de noden van ons project. Dankzij haar netwerk en kennis komen we tot heel nieuwe ideeën en oplossingen. We willen echt dat dit succes wordt en met hun hulp ook elders herhaalt kan worden.”

DEME FOR LIFE

Aandacht voor het Zuiden groeide van onderuit bij de DEME-medewerkers. Alain Bernard: “Ze werken jarenlang ter plaatse en bouwen een relatie op met de lokale bevolking. Via onze vzw “DEME for Life” kunnen onze medewerkers zelf lokale initiatieven opzetten of steunen. De bouw van een school, het in gang steken van een textielproject, het kan alle richtingen uit. De bottomline is uiteraard de business, maar op het einde van de dag telt ook het goede gevoel dat je daaruit puurt.”

VÉRONIQUE GOOSSENS

> Lieven Durt, Area Director en Nestor Musambi, Resident Manager Congo bij DEME

© Tim Buelens

Van straatkind tot ondernemer in Congo

Slagen ondanks alles

De goedlachse en zelfzekere Benoît Mulongo Soni is 37. Hij werkt al zeven jaar als zelfstandig ondernemer, is getrouwd en heeft vijf kinderen. Zijn kleine ogen – zijn kameraadjes noemden de jonge Benoît Le Chinois – kijken je slechts terloops aan wanneer je met hem spreekt. “Ik ben opgegroeid twintig kilometer buiten Lubumbashi. M'n familie was erg arm en ik kwam op straat terecht.”

Dankzij het straatkinderenprogramma van VIA Don Bosco, een ngo-partner van Ondernemers voor Ondernemers, kon Benoît terecht in het opleidingscentrum 'Magone'. Via dit programma helpt VIA Don Bosco straatkinderen hun toekomst in

tewerkstellingsprogramma op poten gezet om de jongeren daadwerkelijk aan een job te helpen. VIA Don Bosco werkt ook nauw samen met het baggerbedrijf DEME dat op termijn straatkinderen wilt inschakelen en hen op die manier aan een noodzakelijk inkomen helpt.

“Dankzij het succes van de ecologische BTC-bakstenen evolueren we naar een kleine, sterke onderneming.”

BENOÎT MULONGO SONI

eigen handen te nemen. De kinderen worden opgevangen, krijgen er onderdak, eten en medische zorgen. Eenmaal ze er klaar voor zijn, kunnen ze een beroeps- of technische opleiding volgen. Ondertussen is er ook een

HET ECHE LEVEN

Een broeder van VIA Don Bosco geloofde in Benoît en stuurde hem naar Salama, een school waar hij een goede opleiding kon volgen. “Ik werd elektricien, maar leerde ook tuinieren. Ons atelier had namelijk nauwelijks stroom in de namiddagen.” Tijdens zijn studies logeerde hij op het hoofdkwartier van het straatkinderenprogramma en werkte hij er als portier, klusjesman en nachtwaker. “Dat moet 1997 geweest zijn”, aldus Benoît. “Maar daarna begon de uitdaging pas, het echte leven.” Ondertussen kenden veel missieposten Benoît en zijn vakmanschap.

> Benoît is niet vergeten waar hij vandaan komt en helpt jongeren in een gelijkaardige situatie.

© Jef Boes

Onder impuls van de broeders richtte hij een coöperatie op. “We bestonden uit een groep ancians van Magone en begonnen kleine projecten uit te voeren.”

“Ik ben hem eeuwig dankbaar.”

PATIENT KIBAMBE

Vijf jaar geleden kwam Benoît in contact met iemand van de Universiteit van Grenoble en leerde hij BTC-bakstenen kennen. Deze Briques de terre compressée zijn ecologische

bakstenen die worden gemaakt met een handmatige pers. “Mede dankzij het succes van de BTC-bakstenen evolueren we naar een kleine, sterke onderneming. Met deze bakstenen is de toekomst aan ons”, vertelt Benoît enthousiast. We bevinden ons op de site waar een muur van zeventienhonderd meter lang nagenoeg klaar is. De muur omringt een plaatselijk psychiatrisch ziekenhuis en moet de patiënten de nodige rust bieden.

EEN ZAAK IN BLOEI

Benoît is niet vergeten waar hij vandaan komt. Vier vijfde van zijn betaalde werknemers komt van projectscholen die voormalige straatkinderen opvangen en hij heeft ook stevast een aantal stagiairs in dienst. “De muur is geen enorm goed betaalde klus”, vertrouwt Benoît me even later toe, “maar het kan me aan meer opdrachten helpen.” En dat plan lijkt succesvol. Nadat de opdrachtgevers het resultaat zagen, werd zijn onderneming meteen opnieuw ingeschakeld. Men wou een extra slaapzaal bouwen met vier ruime slaapkamers voor de meer welvarende patiënten. “Hiervoor moest ik ingenieurs en informatici toevoegen aan mijn team.” De fundering van het gebouw ligt er vandaag en de BTC-stenen worden volop geproduceerd.

HEKSERIJ

Patient Kibambe (25) leidt de werkzaamheden. Patient was vroeger, net als Benoît, een straatkind. “Van 2001 tot 2003 leefde ik op de straten van Lubumbashi. Ik ben op straat beland niet lang na de dood van m'n moeder. Ik moest met m'n jongste broer bij onze grootmoeder gaan wonen, waar ons nichtje al verbleef. Zij heeft me de straat opgejaagd. Ze zei dat ik stal en dat ik een heksenkind was. Ik geloof daar natuurlijk niet in, maar wat doe je als je zo jong bent?” Vandaag woont Patient met zijn vrouw en twee zoontjes niet ver van de werf. “Of ik graag voor Benoît werk? Jazeker, ik ben hem eeuwig dankbaar.”

JAGO KOSOLOSKY

> Vier vijfde van zijn betaalde werknemers komt van projectscholen die voormalige straatkinderen opvangen.

© Jef Boes

> Alain Bernard, CEO van DEME

© Tim Buelens

Lees het volledige artikel en het interview met Nestor Musambi op www.ondernemersvoorondernemers.be/deme